

VASTAUS „LUKIJALLE”

Olemme saaneet seuraavanlaisen kirjeen toimitukselle:

„Kosketellessaan kysymystä agitaatiosta (ellen erehdy, 13. numerossa) „Iskra” asettuu vastustamaan poliittisia aiheita käsittelevää lentävää agitaatiokirjallisuutta (parin kolmen sivun kirjasia). Toimituksen mielestä sanomalehdet voivat hyvällä menestyksellä korvata sellaisen kirjallisuuden. Sanomalehdet ovat tietenkin hyvä asia. Sitä vastaan ei kukaan rupea väittämään. Mutta voivatko ne korvata sellaiset lentolehtiset, jotka on tarkoitettu varta vasten levitettäviksi laajalti joukkoihin? Toimituksessa on jo eräs Venäjältä tullut kirje, jossa ryhmä työläisagitaattoreja sanoo mielipiteensä tästä kysymyksestä. „Iskran” vastaus tähän kirjeeseen on ilmeinen väärinkäsitys. Kysymys agitaatiosta on nyt yhtä tärkeä kuin kysymys mielenosoituksistakin. Siksi onkin toivottavaa, että toimitus herättäisi tuon kysymyksen uudelleen ja tällä kertaa suhtautuisi siihen huomaavaisemmin.

Lukija”.

Ken vaivautuu lukemaan tarkkaavaisesti uudelleen tämän kirjeen ohella myöskin vastauksemme „Etelän työläisille” „Iskran” 13. numerosta *, hän tulee helposti vakuuttuneeksi siitä, että juuri kirjeen kirjoittajalla on syntynyt ilmeinen väärinkäsitys. Siitä ei ollut puhettakaan, että „Iskra” esiintyisi „lentävää agitaatiokirjallisuutta vastaan”; kenellekään ei ole juolahtanut mieleenkään „korvata” „lentolehtisiä” sanomalehdellä. Kirjeen kirjoittaja ei ole huomannut, että lentolehtiset juuri ovatkin julisteita. Sekä „Etelän työläiset” että „Iskra” olivat täysin samaa mieltä siitä, että senluontoista kirjallisuutta kuin julisteita *ei voida korvata millään* ja että se on aina oleva *ehdottoman tarpeellista*. Mutta he olivat samaa mieltä siitäkin, että senlaatuinen kirjallisuus *ei vielä riitä*. Kun me puhumme hyvistä asunnoista

* Ks. tämä osa, ss. 316—317. *Toim.*

työläisille ja olemme yhtä mieltä siitä, ettei hyvä ruoka yksistään vielä riitä heille, niin eihän se lainkaan merkitse, että me olisimme hyvää ruokaa „vastaan”. Herää kysymys, mikä *agitaatiokirjallisuuden* laji on korkeampaa tasoa? Herättäessään tämän kysymyksen „Etelän työläiset” eivät maininneet sanallakaan sanomalehdestä. Tuo vaitiolo saattoi tietysti johtua paikallisista oloista ja aikomatta laisinkaan ryhtyä „kiistämään” kirjeenvaihtajiemme kanssa me emme luonnollisesti voineet olla muistuttamatta heille, että proletariaatin täytyy myös perustaa oma lehtensä, niin kuin muut väestöluokat jo ovat tehneet; — ettei yksistään hajallinen työskentely vielä riitä, vaan että tarvitaan kaikkien paikkakuntien säännöllistä, aktiivista, yhteistä työskentelyä vallankumouksellisen sanomalehden hyväksi.

Mitä taas tulee „3—4 sivua käsittäviin kirjasiin”, niin emme me niitäkään lainkaan „vastustaneet”, vaan ainoastaan epäilimme, olisiko se käytännöllistä, että niistä aiotaan luoda *säännöllinen* kirjallisuus, jota levitettäisiin „samanaikaisesti kautta koko Venäjän”. 3—4 sivun suuruisina ne tulevat oikeastaan olemaan noita samoja julisteita. Meillä on joka puolelta Venäjää paljon erittäin hyviä eikä lainkaan raskastajuisia julisteita, sekä ylioppilaiden että työläisten julisteita, ja niissä on jopa 6—8 pienikokoista sivua. Mutta todella *yleistajuinen* kirjanen, joka pystyisi *selittämään* aivan valmentumattomallekin työläiselle edes jonkin erillisen kysymyksen, tulee nähtävästi paljon suuremmaksi kooltaan eikä sen levittäminen „samanaikaisesti kautta koko Venäjän” olisi mahdollista eikä tarpeellistakaan (koska sen merkitys ei ole väliaikainen). Tunnustaen täydellisesti kaikki ja kaikenlaiset, vanhat ja uudet poliittisen kirjallisuuden lajit, kunhan ne vain ovat todella hyvää poliittista kirjallisuutta, me puolestamme kehoittaisimme, ettei tehtäisi työtä minkään välityypin keksimiseksi lentolehtisten ja yleistajuisen kirjasen väliltä, vaan sellaisen vallankumouksellisen sanomalehden hyväksi, joka ansaitsisi *todella* säännöllisesti ilmestyvän (s.o. sellaisen, joka ei ilmesty kerran kuukaudessa, vaan ainakin kaksi—neljä kertaa kuussa) ja *yleisvenäläisen* sanomalehden nimen.